

Visn. Lviv. Univ., Ser. Zhurn. 2025: 57; 75–81 • DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/vjo.2025.57.13291>

УДК 070.48:[004.738.1:070.48](477.44)

МІЖ ПРЕСОЮ ТА КІБЕРПРОСТОРОМ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ГАЗЕТИ ТА ВЕБСАЙТУ «33-Й КАНАЛ»

Ірина Одобецька

*Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського,
вул. К. Острозького, 32, 21001, Вінниця, Україна*

e-mail: odobetska99@gmail.com

<https://orcid.org/0009-0006-2265-1842>

У статті подано результати порівняльного аналізу регіональної газети «33-й канал» та її вебсайту, проаналізовано особливості обміну контентом між друкованим виданням і вебсайтом, схожості й відмінності у структурі журналістських публікацій, а також наведено порівняння ієрархії важливості проблематики публікацій, жанрологію.

Ключові слова: порівняльний аналіз, газета, жанри преси, вебсайт, дизайн, інтернет-ресурс.

Постановка проблеми. Постійний спад продажів і читацької активності преси змушує видавців активізувати свою присутність у мережі «Інтернет». Міграція з видавництва до кіберпростору є відповіддю на зміну звичок читачів та рекламодавців.

Преса присутня у віртуальному просторі у різних формах. Інтернет-сайти та електронні видання мають заголовки, які є певним (хоча електронним) еквівалентом паперової версії, проте збагачені мультимедійними матеріалами. Разом із розвитком сучасних технологій цифрові видання були адаптовані для читання на різних пристроях: комп'ютерах, планшетах, смартфонах та електронних книжках. Контент також доступний у мобільних додатках та розсилках новин, а комунікація із читачами стала доступною в соціальних медіа¹.

Теоретичне підґрунтя дослідження. Деякі теоретичні та практичні аспекти газетного видання і його онлайн-ого втілення вивчали, зокрема, такі дослідники, як І. Андрусяк, В. Гандзюк², Л. Зайко, О. Кучерова, І. Чорна, В. Здоровега³, В. Різун, М. Тимошик, Б. Потятиник та інші.

¹ Чічановський, А. А. (2010), «Інформаційні процеси в структурі світових комунікаційних систем». Київ, 586 с.

² Гандзюк, В. О. (2024), «Специфіка оформлення та структура молодіжного онлайн-видання «KULTMAGAZINE»», *Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції «Суспільство і особистість у сучасному комунікаційному дискурсі»* (м. Запоріжжя, 14–15 травня 2024р.), НУ «Запорізька політехніка», Запоріжжя, с.124-127.

³ Здоровега, В. Й. (2004), «Теорія і методика журналістської творчості», 2-ге вид. Львів, 268 с.

Методологічна основа дослідження. У дослідженні використано такі методи: теоретичний – для з'ясування стану функціонування та актуальності друкованих та онлайн-медіа; системно-структурний аналіз – для проведення системного аналізу Вінницької обласної газети «33-й канал»; структурно-типологічний – для вивчення контенту і структури газети та її онлайн-версії.

Виклад основного матеріалу дослідження. Газети та їхні різноманітні віртуальні форми взаємодіють, що є проявом конвергенції медіа. Це також впливає на організацію роботи редакцій та на журналістів, які зазвичай готують матеріали і для друкованих видань, і для інтернету, оскільки «лише декілька медіа можуть дозволити собі розділення newsroom на частину, що створює традиційний контент, і частину, що працює в інтернеті»⁴.

Різність газети і її вебсайту полягає не лише у властивостях самого медіа, але й у способі подання контенту та його ієрархії. Газета як джерело інформації для інтернету, надає матеріали, які можуть бути згодом розповсюджені і стати підставою для обговорення онлайн. З іншого боку, вебсайт може бути місцем, де публікуються новини швидше, ніж у друкованому варіанті газети, а також містити ексклюзивний контент, який не потрапляє до друку.

Видання у паперовому форматі може жити вебсайт новинами, які доступні в обох форматах, але також може містити контент, який залишається ексклюзивним для друку. Зокрема, в інтернет-середовищі можуть бути опубліковані новини, які не встигли потрапити до друку, а також спеціальний контент, призначений для онлайн-аудиторії⁵.

Однак обидва медіа можуть мати схожі тематичні розділи, тематику, проте спосіб подання та взаємодія з аудиторією можуть відрізнятися залежно від контексту.

«33-й канал» – одна з найтиражніших газет Вінниччини та центру України, а заснували її співробітники редакції та Вінницька обласна асоціація редакторів ВОГО «Центр захисту журналістів». «33-й канал» із січня 1992 року виходив як додаток до газети «Третій поверх», а з січня 1993 р. – самостійне видання – обласна щотижнева газета. У перших номерах розміщували здебільшого інформацію розважального, бульварного плану, але дуже швидко газета стала одним з найулюблених часописів, тому що в ній висвітлювали злободенні проблеми жителів міста й області. Донедавна газета виходила з двома окремими додатками «Подільська радниця» і «Молодіжний вісник» (зараз «33-молодіжка» та «33-й Подільська радниця»)⁶.

Згідно з опитуванням СЦ «Соціс», газета «33-й канал» – найпопулярніше видання Вінниччини серед інших масмедіа. Об'єднавши навколо себе прогресивних земляків, котрі поділяють позицію газети, редакційному колективу й досі вдається задовольняти їхні бажання, надаючи чергову порцію сенсаційних новин⁷.

⁴ Мацкевич, О. О. (2013), «Порівняння інтернет-ЗМІ та інших суб'єктів, що діють у сфері масової інформації», *Актуальні проблеми держави і права*. МОН України, НУ ОЮА. вип. 70, с. 202-209.

⁵ Чічановський А. А. (2010), «Інформаційні процеси в структурі світових комунікаційних систем», Київ, 586 с.

⁶ Офіційний сайт «33-й канал». URL: <https://33kanal.com>

⁷ «33-й канал», 2024, квітень-грудень.

Завдяки своїм резонансним публікаціям щотижневик увійшов до п'ятірки найбільш затребуваних друкованих видань Вінниччини. Довіра читачів забезпечує високий рейтинг газети, що, власне кажучи, дає їй змогу успішно функціонувати.

Головним напрямком роботи є постійне інформування вінничан про події у місті та області в галузі економіки, політики, культури, освіти та про інші аспекти життєдіяльності.

Журналісти пишуть про те, що є близьким для читачів, що не залишить їх байдужими. Роблять постійний акцент на антикримінальній проблематиці. Таке своєрідне маніпулювання громадською свідомістю призводить до того, що читацька аудиторія поступово стає медіазалежною.

Щодо тематичного наповнення, то воно дещо різниться порівняно з контентом інших друкованих видань Вінниччини. Публікації в газеті специфічні, різняться не лише своєю яскравістю та сенсаційністю, а й також неординарністю і скандальністю.

Газета на своїх шпальтах не тільки відтворює політичні й економічні новини, висвітлює подробиці кримінальних історій, а й розповідає про культурне життя вінничан. Окреме місце відводиться публікаціям, присвяченим побутовим проблемам – з'ясуванню гострих стосунків із рідними, колегами, друзями.

Особливість тижневика полягає у тому, що медійники подають матеріали так, аби не залишити нікого байдужим до прочитаного, викликати емоції, змусити читачів говорити про суспільно вагомі проблеми та здобутки, поділяючи точку зору щотижневика.

Щодо структури самого видання, то варто зазначити, що це щотижневик. Формат – А3 (повнокольоровий друк). Наклад разового номера – 94 000 примірників. Обсяг – 32 сторінки. Сфера розповсюдження – місцева. За цільовим призначенням – суспільно-політичне видання.

Рубрикація газети: «Події, факти, коментарі», «Відкрита політика», «Кримінал», «3 місця подій», «Україна і світ», «Культура», «Спорт», «Від читачів», «Поговоримо відверто», «Інтерв'ю», «Топ тижня», «Гороскоп», «Анекдоти»⁸.

На перший погляд у публікаціях газети «33-й канал» немає нічого такого, чого б не було в інших друкованих виданнях. Адже такі газети, як «Вінниччина», «Вінницька газета», «Урядовий кур'єр» або ж, наприклад, «Газета по-українськи» також час від часу публікують на своїх шпальтах скандальні та резонансні матеріали. Але, на відміну від щотижневика «33-й канал», вони роблять це не так часто і зовсім під іншим кутом зору подають інформацію, дотримуючись журналістських стандартів.

Газета «33-й канал» досі не втратила прихильність читачів саме завдяки умінню подавати «смажені» факти такими, якими хочуть їх отримати читачі.

Воєнний стан в Україні завдав чималих збитків у галузі економіки, політики, культури, а найстрашніше те, що збройна боротьба між Росією та Україною забрала тисячі життів. З огляду на воєнні дії, що відбуваються на сході та півдні України, журналісти щотижневика «33-й канал» продовжують висвітлювати на своїх шпальтах тему героїзму українських бійців та політично-економічну ситуацію держави в цілому. Переважно в матеріалах, які стосуються воєнної тематики, журналісти тижневика намагаються не лише розповісти про саму ситуацію, а й розібрати її в деталях, часто виносячи на загал такі подробиці, яких можна було б уникнути.

⁸ «33-й канал», 2024, квітень-грудень.

На шпальтах щотижневика простежується чимала кількість жанрів, котрі, порівняно із матеріалами інших друкованих видань, різняться своєю специфічністю та неординарністю.

Журналісти щотижневика «33-й канал» надають інформацію у вигляді заміток, кореспонденцій, репортажів, звітів, статей, коментарів, проводять власні журналістські розслідування.

Варто зауважити, що декілька років тому було створено інтернет-редакцію. Зміст електронної і паперової версій однаковий, але е-газета має більше наповнення. Відповідно, електронна версія газети має значний попит серед користувачів, адже новини потрапляють до читачів швидше і в зручній для перегляду формі. Мають популярність мобільні додатки, які дають змогу переглядати газету онлайн.

У соціальних мережах найбільшу активність редакція демонструє на Facebook (де діє з 2011 року) – регулярно публікується кілька постів на день у формі коротких текстів та посилань на сайт видання. Сторінка має 17 000 читачів (для порівняння, «Вінниччина» – 2000). Розсилки новин (як і мобільні додатки) містять обрані матеріали з інтернет-сайту, але вони надсилаються нерегулярно. Газета має власний Telegram-канал, який функціонує з лютого 2020 року. Наразі канал налічує понад 500 підписників. Газета інформує про свою присутність у віртуальному просторі на своїх сторінках – на кожній сторінці є адреса вебсайту, а на першій сторінці вказано адреси сторінок на Facebook та у Telegram⁹.

Сайт має лаконічне оформлення, у білих та червоних кольорах, також має сучасний вигляд та зручну навігацію. Сторінка завантажується швидко та реагує на дії користувача, що якісно впливає на подальше користування сайтом. Сайт має вдалу SEO-оптимізацію: правильно налаштовані метатеги, ключові слова та інші елементи, що підвищує його видимість у пошукових системах, орієнтує користувача у розподілі та сприйманні інформації. Сайт оптимізований для роботи на різних розмірах екранів і на мобільних пристроях.

Сайт містить ключові вкладки та контактну інформацію (телефон, адреса, електронна адреса) редакції. Користувачі мають змогу на головній сторінці запропонувати власну новину. Після покликання на електронний мініатюрний зразок першої сторінки користувач переходить на сторінку, де розміщено форму зв'язку за адресою: <https://33kanal.com/povidomiti-novinu>. Там користувач може залишити новину (інформацію) на розгляд редакції.

У верхній частині сайту поряд із кнопкою «подати новину» розміщено покликання на додатки газети «33-молодіжка» та «33-й Подільська радниця», відео та блоги¹⁰.

Основна частина сайту містить лаконічний знак-емблему газети та банерне повідомлення з текстом «Найтиражніша газета Вінниччини та центру України “33-й канал”». Поряд розміщено рядок пошуку. Під інформаційним банером розміщено 9 вкладок: «Новини» (головна), «Політика», «Економіка», «Вінниччина», «Культура», «Спорт», «Від читачів», «Історичний» та «Кулінарія».

Головну сторінку (новини) візуально поділено на декілька підрубрик: бачимо карусель фото з коротким інтерактивним заголовком. Зазвичай тут наведено п'ять найактуальніших новин тижня.

⁹ Офіційний сайт «33-й канал». ULR: <https://33kanal.com>

¹⁰ Там само.

Ліворуч розміщено «Останні новини часу»: актуальні новини протягом дня із зазначенням години розміщення (подається лаконічний заголовок або короткий опис одним реченням). Під останніми новинами є оголошення рекламного характеру, «гарячі новини», замітки, популярні серед читачів. Далі розміщено рубрику «Коментують»: публікації, які активно обговорюють (коментують) читачі. Цікава і рубрика «Блог», де редактори та журналісти розміщують власні історії, захопиви журналістські дослідження, нариси.

Центральна частина сторінки сайту газети, окрім вищезгаданої каруселі актуальних новин, містить рубрику «Шокуючі факти». Не залишає байдужими читачів рубрика «Фотогалерея “33-го каналу”» «Світ навколо нас» (рубрику розміщено на першій сторінці, попри те, що остання зміна датована 2018 роком), де подано світлини, авторами яких є користувачі сайту (читачі газети).

На сторінці розміщено публікації користувачів, новини від редакції на різну тематику, галерею ключових подій з активним посиланням на детальну інформацію. Власне, далі розміщено футер сайту з відповідним наповненням (контакти, дублювання стрічки з назвами рубрик, додається посилання на прайс послуг редакції).

Рубрика «Політика» містить політичні новини не лише Вінниці та області, але й країни загалом, а також міжнародні, світові. Онлайнове видання навіть подає переклад статті з «The New York Times».

Рубрика «Економіка» містить як актуальні новини економічної сфери, так і зрозумілі, корисні для читачів поради експертів фінансової сфери.

Рубрика «Вінниччина» розкриває читачеві останні події різної проблематики, що відбулися у регіоні. Рубрики «Культура» та «Спорт», відповідно, теж мають тематичне наповнення регіонального, всеукраїнського та міжнародного рівня.

Рубрика «Від читачів» дає змогу виокремити новини, авторами яких є користувачі сайту та читачі газети, найактуальніші історії згодом потрапляють до друкованого варіанту видання¹¹.

Не менш цікава й інформативна рубрика «Історичний» містить дослідження давнини, відкриття сучасності та повідомлення про відзначення історичних дат, що важливо для нашого суспільства. Для тих, хто, окрім політики, економіки, культурного та спортивного життя Вінниччини та країни, цікавиться темою домашнього господарства, є вкладка «Кулінарія». Тут не лише подано авторські рецепти і поради знаменитостей (актори, телеведучі, спортсмени, політики), але й унікальні історії господинь, незвичні рецепти, розповіді про традиції та звичаї наших предків.

Публікації на сайті подано лаконічно, з коротким викладом головного. Зазвичай текст поєднано з фото та/або відео. Зручно те, що користувачі мають змогу залишити відгук, поділитися власною думкою про ту чи іншу подію. Щодо достовірності викладу інформації на сайті, то варто зауважити, що, зазвичай, не подається офіційне джерело отримання поданої інформації, також не зазначається авторство. Іноді джерело може згадуватися у тексті публікації.

Щодня на вебсайті з'являється понад 30 публікацій: нових і тих, що були опубліковані у друкованому варіанті газети. Основна відмінність між газетою та вебсайтом полягає в тому, що на останньому багато фотографій не мають підписів, а під зображеннями зазначається лише джерело. На вебсайті переважають інформаційні

¹¹ Офіційний сайт «33-й канал». URL: <https://33kanal.com>

заголовки, які узагальнюють суть події, зазвичай позбавлені емоційного забарвлення та переконливих елементів. Після їхнього прочитання інтернет-користувач знає, про що йдеться в тексті. У газетному заголовку того самого тексту читач не отримує однозначного повідомлення: в одних випадках є метафори, в інших – гра слів, а в багатьох – недовомовки. Газета часто зацікавлює заголовками, привертає увагу та захоплює до читання¹².

Висновки. Газета та її інтернет-сайт, з одного боку, перебувають у залежності одне від одного, з іншого – зберігають значну автономію. Очевидно, що газета і вебсайт взаємно узгоджують публікації, хоча більше вмісту передається з інтернет-видання в паперове, ніж навпаки. Об'ємний трансфер матеріалів чітко акцентує місцевий та (меншою мірою) регіональний характер обох медіа. Схожа ієрархія важливості текстів, що публікуються в мережі та друкованій версії.

На вебсайті знаходять своє місце більшість традиційних жанрів преси (з вираженою перевагою інформаційних), просто в «інтернетовому вбранні»: новини часто мають форму гіпертекстів, звіти іноді публікуються в режимі прямої трансляції, з'явився перший інтерактивний репортаж. Інтернет-команда повністю використовує можливості мережі, збагачує передачу мультимедіа, оновлює опублікований вміст та забезпечує взаємодію (онлайн-опитування, чати, коментарі).

Незважаючи на співіснування обох медіа, різниця між ними помітна – хоча значна частина публікацій (з різними тематикою і жанрами) залишається актуальною для читачів. У мережі це, наприклад, численні корисні тексти (головно розважальні та практичні), у газеті ж переважно публіцистичні матеріали.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. «33-й канал», 2024, квітень-грудень.
2. Гандзюк, В. О. (2024), «Специфіка оформлення та структура молодіжного онлайн-видання «KULTMAGAZINE», *Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції «Суспільство і особистість у сучасному комунікаційному дискурсі»* (м. Запоріжжя, 14–15 травня 2024 р.), НУ «Запорізька політехніка», Запоріжжя, с. 124-127.
3. Здоровега, В. Й. (2004), *Теорія і методика журналістської творчості*, 2-ге вид. Львів, 268 с.
4. Мацкевич, О. О. (2013), «Порівняння інтернет-ЗМІ та інших суб'єктів, що діють у сфері масової інформації», *Актуальні проблеми держави і права*. МОН України, НУ ОЮА, вип. 70, с. 202-209.
5. Офіційний сайт «33-й канал». URL: <https://33kanal.com>
6. Чічановський, А. А. (2010), *Інформаційні процеси в структурі світових комунікаційних систем*, Київ, 586 с.
7. Чорна, І. В. (2015), «Тенденції розвитку регіональних засобів масової інформації на прикладі жмеринської преси», *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія: наук. журн.* № 1, Вид-во НАКККиМ, Київ, с. 10.

¹² Офіційний сайт «33-й канал». URL: <https://33kanal.com>

REFERENCES

1. «33-й канал», 2024, квітень-листопад.
2. Handzyuk, V. O. (2011), «Typolohiya klasychnoho informatsiynoho zhurnalu» Het'mans'ku dobu (1918 r.)», *Naukovi zapysky Vinnyts'koho derzh pedahohichnoho universytetu imeni Mykhayla Kotsyubyns'koho. Seriya: Istoriya*, №1 9, s. 52-57.
3. Zdroveha, V. Y. (2004), «Teoretyko-metodychnyy zhurnal», 2-he vyd. L'viv, 268 s.
4. Matskevych, O. O. (2013), «Porivniannia internet-ZMI ta inshykh subiektiv, shcho diut u sferi masovoi informatsii», *Aktualni problemy derzhavy i prava*. MON Ukrainy, NU OIuA, vyp. 70, s. 202-209.
5. Posluha merezhi «33 kanaly». URL: <https://33kanal.com>
6. Chichanovs'kyi, A. A. (2010), *Vidomosti pro strukturu hromady systema*, Kyiv, 586 s.
7. Chorna, I. V. (2015), «Tendentsii rozvytku rehionalnykh zasobiv masovoi informatsii na prykladi zhmerynskoi presy», *Bibliotekoznavstvo. Dokumentoznavstvo. Informolohiia: nauk. zhurn*, № 1, Vyd-vo NAKKKiM, Kyiv, s. 10.

BETWEEN THE PRESS AND CYBERSPACE: A COMPARATIVE ANALYSIS OF A NEWSPAPER AND A WEBSITE ON THE «33 KANAL»

Iryna Odobetska

Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynsky State Pedagogical University

Ostrozkyi Str., 32, Vinnytsia, Ukraine

e-mail: odobetska99@gmail.com

<https://orcid.org/0009-0006-2265-1842>

Printed matter occupies a significant space in the information landscape, despite a considerable number of people preferring digital mass media. It's impossible to accurately determine which type of media has the greatest impact on the audience: television, radio, or the press. Since each type of media has its own strengths and weaknesses. But despite the development of media technologies, there is still a certain audience for whom the newspaper remains a source of information.

In the modern information society, despite the rapid development of media technologies, there is still a need for printed periodicals that can be taken with you wherever you go, unlike electronic media or radio broadcasts, which may be unavailable at the moment needed.

Printed matter is perceived without any technical means, and most importantly, it allows the reader to choose the material to read according to their preferences. Moreover, the reader independently establishes the conditions for consuming the material. As for advertising in print publications, it doesn't disappear: it can be reread, reconsidered, and shared with others.

The article presents the results of a comparative analysis of the regional newspaper «33 Kanal» and its website <https://33kanal.com/>. The analysis covered the volume of content exchange between the print publication and the website, similarities and differences in journalistic publications both in traditional form and online, as well as a comparison of the hierarchy of publication importance and comparison of press genres – online and in the print edition.

Key words: comparative analysis, newspaper, press genres, website, advertising, design, internet resource.